

BEVINO

PARAIŠKIMAS

LONDONAS. Anglijos darbo partijos suvažiavimo pabaigoje užs. reik. min. Bevinas pasakė didelę kalbą užsienio politikos klausimais. Dėl Maskvos k-jos jis pareiškė, jog jos negalima traktuoti kaip nepasisėkusios, nes Vokietijos problema yra lemtinga visai Europai, todėl ji turi būti atsargiai ir pamažu sprendžiama. Dėl sunkios Vokietijos maitinimo padėties tam tikrą kaltes dalis tenka ir viso pasaulio sunkiai maitinimosi padėčiai, kuri tačiau itin aštri yra karo nuteriojoje Europoje.

Toliau Bevinas atskirais kraštais charakterizavo aktualiausias problemas. Japonija: nuo jos klausimų sutvarkymo pareina visų Tolimųjų Rytų problemų išsprendimas. Japonijai taikos sutartis turėtų būti sudaryta ne didžiųjų valstybių, o taikos konferencijos, kurioje dalyvautų lygiomis teisėmis visos prieš Japoniją kariavusios 12 valstybių. Korėja: šis štas yra pavojingesnė taikai vieta, negu bet kuri vieta Europoje. Indonezija: jei Indonezijoje pagaliau pavyktų olandams susitarti su vietos gyventojais ir grąžinti ten taiką, tai per vieną metų laikotarpį būtų išspręstas viso pasaulio riebalais aprūpinimo klausimas. Kitur Azijoje vyksta dideli ir lemtingi persitvarkymai; reikia iš anksto visas numatyti ir susekti tolimesnių įvykių plėtojimosi eigą. Artimieji Rytai: ši sritis Anglijai yra gyvybiškai svarbi, todėl savo pozicijų ji tenai niekam negali užleisti ir neužleis. Palestina: joje gyvena 1.200.000 arabų ir 700.000 žydų; problema yra itin sunki ir dėl jos kreiptasi į J. Tautas, kurios, manoma, sugebės ją tinkamai išspręsti, atsižvelgdamos ir į Anglijos interesus. Egiptas: anglų kantiybė ir nuolaidumas ten buvo suprasa kaip Anglijos silpnybė, bet čia tik tarpusavio susipratimas gali duoti geriausią sprendimą. Graikija: joje tebėra 5.000 britų karių, kurie ten ir liks, kol nebus grąžintas vidaus santykių pastovumas; visiškai teisinga, kad JAV ateina Graikijai į pagalbą ir šią JAV žingsnį D. Britanija nuoširdžiai sveikina. Dardanelai: anglai sutinka, kad Montreaux konvencija yra verta persvarstymo, tačiau Anglija negali sutikti, kad sąsiaurių apsaugos imtųsi ir sovietai, nes tai reikštų didelės dalies Turkijos suverenumo netekimą.

Šis Bevino pareiškimas darbo partijos suvažiavimo triukšmingais priėjimais buvo priimtas. Visi didieji Anglijos laikraščiai, neissskyriant ir konservatorių, reiškia jam savo pritaurimą.

BALTIJOS VALSTYBIŲ KLAUSIMAS

ŽEM. RŪMUOSE .

D. Britanijos užs. reik. ministerijos valstybės sekretorius Mayhew Žem. rūmuose pranešė, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimas į Sov. S-gą britų vyriausybės tėra pripažintas tik de facto, bet ne de jure. Bile koks britų vyriausybės sprendimas dėl de jure pripažinimo tegali būti padarytas tik iš anksto pasitarus su dominijomis.

(Nouvelles de France ž.m. 5.28d.Nr.509)

GEN. HODGE APIE K O R Ė J A

LONDONAS. Vyr. JAV okupac. pajėgų Korejoje vad. gen. Hodge pareiškė, jog sovietai tikisi iš Korėjos padaryti savo vasalinę valstybę. Jie stengiasi Korėjos klausimo sprendimą uždelsti ir tuo būdu laimėti laiko, manydami, jog JAV pavargs ir iš Korėjos visai pasitrauks.

1947.V.31 d.

"Dienos Žinios"

psl. 2

ŽYDAI ŠIŲ DIENŲ LENKIJOJE

Jacob Appenschlak

Po išlaisvinimo vėl pasirodė Lenkijoje žydų likučiai, išėję iš savo slėptuvių ir koncentracijos stovyklų. Jų dabartinio gyvenimo išsamesnei apžvalgai padaryti stings svarbių duomenų, kadangi ir dabar, po karo, ten tebesiaučia laukinis antisemitizmas, apsilavinikavęs pagaliau Krokuvos ir Kielces pogromais. Tasai antisemitizmas pavertė niekais visus žydų planus dėl savo rehabilitacijos bei žydų gyvenimo atstatymo, versdamas tą kraštą visiškai apleisti. Tačiau iškeliavimo sąjūdis dėl žydų plūdimo iš kitų kraštų vyksta labai sunkiai. 1946 metais iš Sov.S-gos grįžo atgal apie 150.000 Lenkijos žydų. Didžioji šio skaičiaus dalis iš tiesų betgi tekeliavo per Lenkiją tik tuo tikslu, kad patektų į Vokietijos amerikiečių zoną, o iš čia galėtų išvykti Palestinon arba į JAV valstybes.

Atsižvelgdami į lenkų antisemitizmą, žydai savo gyvenimą koncentruoja atskirose apylinkėse, kur mano būsiant fiziškai lengviau apsisaugoti nuo priešžydiškų užpuolimų, o tai pat susidaryti ir savo egzistencijai ūkinį pagrindą ir ugdyti religinį bei kultūrinį bendruomenės gyvenimą. Atrodo, kad ir Lenkijos vyriausybė yra įsitikinusi, jog žydų koncentravimas atskirose apylinkėse turėtų būti geriausia politika, kadangi šiuo būdu bus galima susidoroti su antisemitizmo problema, kartu išvengiant prieš žydus nukreiptų priekaištų bei įvairiausių nesusipratimų. Dar prieš žydų iš Sov.S-gos grįžimą Lenkijos vyriausybė buvo numačiusi grįžtančiųjų masę nukreipti į Žem. Sileziją. Šią nusistatymą palaikė ir centrinis žydų komitetas. Tuo būdu Lenkijoje dabar yra susidarę du stambesni žydų centrai: vienas jų yra Žem. Silezija, o kitas – Lodzė. Lenkijos sostinėje Varšuvoje, kur prieš karą gyveno iki 350.000 žydų, sudarydami visų didžiausią Europos žydų bendruomenę, šiandien jų bėra likę vos pora tūkstančių. Iki 1946 m. liepos mėn. į Žem. Sileziją iš Sov.S-gos grįžo 70.596 žydai, kiti gi 15.687 yra atsikėlę iš kitų sričių.

Žydų bendruomenė Žem. Silezijoje yra lyg ir mažutė žydiška provincija. Ten jau suorganizuotas jų socialinis, kultūrinis ir religinis gyvenimas. Iš žydų tarpo jau esama kvalifikuotų metalo pramonės darbininkų, o taip pat ir žydų angliakasių, kas yra pirmas atsitikimas visoje Lenkijos žydų istorijoje.

Nežiūrint įvairiausių sunkumų ir kliūčių, Žem. Silezijoje ir Lodzėje žydai veikia ir kultūrineje srityje. Beveik kiekvienam valsčiuje ten įrengta bibliotekų ir įsisteigusios scenos mėgėjų draugijos. Žydų spauda sudaro 5 laikraščiai žydų kalba ir 7 laikraščiai – lenkų kalba. Įsteigta visas tinklas ligoninių, klinikų ir vaikų namų.

Visa tatau dygsta vienoje apygardoje, kuri išties yra tam tikras ghetto, nors ir sudarytas be prievartos ir įsakymo. Taip ir vėl pasirodo ghetto, nes tik jame, atrodo, tebus įmanomas pragyvenimas. Ghetto kartu yra ir savisaugos bendruomenė, iš visų pusių apsupta priešišškai nusiteisusių žmonių, o ši aplinkybė rimtai graso, kad ghetto ekonomiškai, nesantykiaudami su išore, negalės išsilaikyti.

Kokių nuostolių Lenkijos žydai yra patyrę, bus matyti iš to fakto, jog prieš karą iš 600.000 Lodzės miesto žemės sklypų apie 200.000 priklausė žydams, sudarydami 3 bilijonų aukso zlotų vertę (arba 6 milijardus dolerių).

Vienas korespondentas, lankydamasis Lenkijoje, prie Gdynės sutiko porą žydų, kurie jam parciškė: "Mes esame susirūpinę dėl savo gyvybės. Žydai keliauti yra labai pavojinga". Mat, ir po kielcės pogromo pagal geležinkelio linijas vis dar tebeveikia banditai, kurie iš traukinių grobia žydus ir juos žudo.

("Juedische Rundschau" Nr.12/13)

1947.V.31 d.

"Dienos Žinios"

psl. 3

JAV KARIUOMENĖS BIUDŽETAS

LONDONAS. Nežiūrint JAV krašto apsaugos ministerio Petersono ir vyr. kariuomenės štabo viršininko gen. Eisenhowerio priešinimosi, JAV kongreso finansų komisija krašto gynybos reikalams numatytą 1948 metams išlaidų sumą sumažino 8,3 %. Tos komisijos pirmininkas pareiškė, jog kariuomenės reikalams iš viso skiriama virš 5 milijardų dolerių ir tos sumos pilnai pakaks, kad būtų išlaikyta ir apginkluota 1.700.000 vyrų armija, turinti 35.000 lėktuvų. Galutinį sprendimą dėl kariuomenės išlaidų turės padaryti kongresas.

VENGRIJOS MIN. PIRMININKAS PASILIEKS ŠVEICARIJOJE ?

LONDONAS. Vengrijos min. pirmininkas Nadž, šiuo metu atostogaujantis Šveicarijoje, atsistatydino. Atsistatydinimo pareiškimą jis įteikė Vengrijos pasiuntiniui Šveicarijoje. Nadž priklausė vengrų smulk. ūkininkų partijai. Jo atsistatydinimas siejamas su neseniai įvykusiomis vengrų parlamente diskusijomis dėl sovietų organų suimtojo Belos Kovač, buv. minėtos partijos gen. sekretoriaus, kuriam primesta valstybės perversmo organizavimas. Vengrijos vyriausybė pareikalavo, kad atsistatydinęs buv. min. pirm. Nadž nedelsiant grįžtų į Budapeštą.

TRUMPOS ŽINIOS

LONDONAS. Afganistano karalius šalies parlamente pasakė kalbą, kurioje pareiškė, jog, nežiūrint didelių politinių pasikeitimų Indijoje, Afganistanas ir toliau plės kuo glaudžiausius santykius su D. Britanija, kartu dar labiau suintensyvindamas ūkinių gėrybių tarp abiejų kraštų pasikeitimą.

MIUNCHEVAS. 2 milijonai prancūzų prekybininkų ir smulkiųjų krautuvinių paskelbė, jog jie numato š.m. birželio 4 dieną streikuoti, protestuodami prieš kainų kontrolės politiką. Ūkio min. Phillip pranešė, jog streiko atveju prieš prekybininkus bus imtasi griežtų priemonių.

LONDONAS. Italų pasienio policija sulaikė 211 žydų, kilusių iš įvairių kraštų, kurie iš Austrijos bandė pereiti Italijos sieną, pasiūduodami viena siaura kalmą perėja. Žydai iš Italijos būtų vykę slapta toliau - į Palestiną.

LONDONAS. Turkijos parlamentas nutarė pratesti dar 6 mėnesiams išimties stovį srityse, susisiekiąčiose su Graikija ir Bulgarija.

LONDONAS. Vakar iš Genujos uosto išplaukė Argentinon pirmoji italų darbininkų partija, susidedanti iš 900 asmenų. Iš viso Argentinon išvykti yra užsirašę apie 70.000 italų. Tikinasi, jog kas mėnesį galės išvykti po 4.000 asmenų.

NIUJORKAS. JAV aviacijos ministeris vienoje kalboje pareiškė, jog JAV gynimosi linija prasideda Arktikoje, todėl dalis JAV aviacijos turi būti pritaikyta veiksmams Arktikos sąlygose, toje srityje atliekant ir atitinkamus pratimus.

NIUJORKAS. Balkanų reikalams J. Tautų palatoje, kurios nuolatinė buveinė yra Salonikuose, išvyko į Graikijos - Bulgarijos pasienį, kur Graikijos vyriausybės pranešimu, ginkluotos gaujos iš Bulgarijos buvo išiveržusios į Graikiją ir susikovė su graikų kariuomenės daliniais. Sov. S-gos atstovas šiai pakomisės kelionei pasipriešino, bet daugumos atstovų nutarimu į tai nebuvo atsižvelgta ir pakomisė išvyko.

STOVYKLOS KRONIKA
VISIEMS STOVYKLOS GYVENTOJAMS ŽINOTINA

Seniau, kai gyvenome savo nepriklausomoje valstybėje, mus atstovaudavo užsienyje mūsų rinktiniai žmonės. Užsieniečiai iš jų spresdavo apie mūsų valstybę, tautą, kultūrą, meną ir t.t. Žodžiu, jie mus reprezentuodavo. Dabar tokiais mūsų tautos reprezentantais esame mes patys. Iš vienokio ar kitokio mūsų elgesio vertinama visa lietuvių tauta.

Todėl visų mūsų šventą pareigą yra visur ir visuose tinkamai save ir savo tautą reprezentuoti, parodyti, jog esame pagarbos verti žmonės.

Dabar, kai mus tebeglobojanti UNRRA baigia savo egzistenciją ir jos pareigūnai dažnai vizituoja stovyklas, o kiekvienas penktadienis yra oficialiai paskelbtas jų inspektavimo diena, mes turime būti pasiruošę kiekvienam metu tinkamai juos sutikti. Ypač reikia atkreipti dėmesį į švarą ir tvarką tiek kambariuose, koridoriuose, tiek ir lauke ir visur kitur, kur tik mūsų kasdieninio gyvenimo reikalai verčia mus atsisturti.

Kiekvienas susipratęs lietuvis žino garbingą savo tautos praeitį ir tinkamą savo elgesiu bei tvarkingumu kelia savo Tėvynės Lietuvos ir savo tautos vardą, nežiūrint to, kur jis bebūtų ar kur bekeliotų. Taip pat jis ragina tinkamai elgtis ir savo kaimynus.

AFYLINKĖS KOMITETAS

RAJONINĖS ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS.

Gegužės mėn. 31 d. ir birželio 1 - 2 d.d. mūsų stovykloje įvyksta individualinės rajoninės šachmatų pirmenybės skaityklos patalpoje. Pirmenybėse dalyvauja Scheinfeldo, Schweinfurto, Wuerzburgo ir Seligenstadto stipresnieji lietuviai šachmatininkai.

Birželio 2 d. 14 val., dalyvaujant svečiams ir stovyklos šachmatininkams, įvyks "Žaibo" žaidynes. Šachmatininkai, norį šiose "Žaibo" žaidynėse dalyvauti, privalo iki š.m. birželio 1 d. 22 val. užsiregistruoti pas p. K. Simonavičių.

Šachmatininkų Sekcija.

FUTBOLŲ RUNGTYNĖS. Š.m. birželio 1 d. mūsų jaunių ir I-ma futbolo ekipa išvyksta gastrolį į Oberpleichfeldą, kur su vietos vokiečiais turės revančines rungtynes. Oberpleichfeldo kaimas yra per 2 km atstu nuo stovyklos, todėl visi futbolo mėgėjai kviečiami nuvykti pasižiūrėti rungtynių, kurių pradžia 14,30 val.

Sekcijos Vadovas.

PRANCŪZŲ KALBOS KURSANTŲ PASITARIMAS. Š.m. gegužės mėn. 31 d. 16 val. gimnazijos patalpose šaukiamas visų prancūzų kalbos kursantų pasitarimas kursų reikalu. Visų kursantų dalyvavimas būtinas.

Kursų seniūnas

TIKRINAMA VAIKŲ SVEIKATA. Š.m. birželio 2 d. 14,16 val. tikrinama 0-4 metų amžiaus vaikų sveikata.

Dr. V. TEKORIUS.

PRATĖSKITE "DIENOS ŽINIŲ" PRENUMERATA! "Dienos Žinių" prenumerata š.m. birželio mėnesiui priimama stovyklos pašte. Nepamirškite laiku užsiprenumeruoti!

"Dienos Žinios"

Leidžia ir redaguoja: "Dienos Žinių" kolektyvas, Seligenstadt b. Wuerzburg